

Schoolondersteuningsprofiel
Vrijeschool Utrecht (VSU)
Locatie Hieronymusplantsoen

Inhoudsopgave

- Inhoudsopgave	2
- Algemene gegevens	3
- Doel van het ondersteuningsprofiel	3
- Ondersteuningsbeleid VSU Hieronymusplantsoen	3
- Onze Visie op passend onderwijs	3
- Basisondersteuning in niveaus	4
- In school aanwezige expertise	4
- De rol van de intern begeleider	5
- Externe ondersteuning (zorgniveau 4)	5
- Externe expertise	5
- Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften	5
- Specifieke onderwijsbehoeften bij kleuters	5
- Kinderen met ernstige dyslexie	6
- Kinderen met dyscalculie en/of moeite met inzichtelijk rekenen	6
- Hoogbegaafde leerlingen	6
- Leerlingen met visuele, auditieve of motorische beperkingen of een vertraagde spraaktaalontwikkeling	7
- Leerlingen met AD(H)D* of ASS*	7
- Leerlingen met sociaal emotionele problemen zoals faalangst, angststoornissen, perfectionisme	7
- Langdurig zieke leerlingen	8
- Uitgangspunten, grenzen aan ondersteuning en randvoorwaarden	8
- Uitgangspunten	8
- Grenzen aan ondersteuning	8
- Randvoorwaarden	8
- Verklarende woordenlijst	9
- Vaststelling	9

Schoolondersteuningsprofiel VSU

Hieronymusplantsoen

Algemene gegevens:

VSU locatie Hieronymusplantsoen
Adres: Hieronymusplantsoen 3, 3512KV Utrecht
Naam schoolleider: Wilfred Postma
Interne begeleider: Jacqueline van Langen
Tel. nr.: 030-2319209
Email: info@vrijeschoolutrecht.nl
Website: www.vrijeschoolutrecht.nl
Brinnummer: 04BK

Doel van het ondersteuningsprofiel

We beschrijven in dit document het ondersteuningsprofiel van onze school (SOP). Het laat ons uitgangspunt zien voor het inrichten van onderwijs aan al onze leerlingen en in het bijzonder leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte. Uitgaande van de wettelijke bepalingen die bestaan rondom zorgplicht en passend onderwijs beschrijven we in dit document in hoeverre we kunnen voorzien in die specifieke onderwijsbehoeften. Het SOP is tevens het document op basis waarvan de school kan beargumenteren of het wel of niet aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerling kan voldoen

Ondersteuningsbeleid VSU Hieronymusplantsoen

Het ondersteuningsbeleid op onze school is gestoeld op het beleidsplan van SWV Utrecht PO* (www-swvutrechtpo.nl) waar we nauw mee samen werken. Om passend onderwijs mogelijk te maken kan de school- waar nodig- een beroep doen op het SWV wat betreft expertise en gelden om extra begeleiding middels arrangementen in te kopen en in te zetten.

Onze visie op passend onderwijs

De belangrijkste taak in de school is het geven van goed onderwijs voor de leerlingen. De vrijeschool richt zich in de eerste plaats op groei en ontwikkeling van het kind in alle facetten. Dat wil zeggen dat het onderwijs zich naast cognitieve vaardigheden ook richt op sociale-motorische en kunstzinnige vaardigheden.

Wij willen op onze school kinderen helpen in hun totale proces van volwassenwording; het 'zichzelf' worden. Naast het ontwikkelen van cognitieve vaardigheden conform de landelijk opgestelde kerndoelen wat betreft rekenen en taal, is ons onderwijs ook gericht op de ontwikkeling van het gevoelsleven, de wilskracht en de eigen uniciteit.

Basisondersteuning in niveaus

Het kan echter ook zijn dat de ontwikkeling op bepaalde gebieden stagneert. In dat geval zal de leerkracht samen met de intern begeleider onderzoeken wat er nodig is aan ondersteuning en hoeverre we dat binnen school kunnen realiseren.

De school is verantwoordelijk voor een kwalitatief goede invulling van de basisondersteuning. Onze leerkrachten stemmen het handelen af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Ze werken handelingsgericht. Handelingsgericht werken (HGW) betekent dat er bij alle leerlingen gekeken wordt naar de stimulerende en belemmerende factoren en er wordt gezocht naar handelingsgerichte oplossingen. De leerkracht van de betreffende klas noteert deze onderwijsbehoeften van elke leerling in een groepsoverzicht in Volglijn. (Het proces van handelingsgericht werken staat beschreven in het schoolplan).

De basisondersteuning is verdeeld in 3 niveaus van zorg. Niveau 4 valt buiten de basisondersteuning

- **Zorgniveau 1:** dit noemen we de sterke basis. De school verzorgt kwalitatief goed onderwijs. Hoe sterker de basis hoe minder we verwachten dat er leer- en/of gedragsproblematiek zal zijn. Het differentiëren van onderwijsinhoud en verwerking valt hieronder (verlengde instructie of juist het compacten van de leerstof en het aanbieden van verrijkingswerk).
- **Zorgniveau 2:** het kan zijn dat een sterke basis toch niet helemaal kan voorzien in de onderwijsbehoeften van een leerling. Er kan meer instructie nodig zijn of er is meer aandacht nodig op het gebied van de executieve functies (o.a. taakgerichtheid, emotieregulatie, volgehouden aandacht, inhibitie). De leerkracht organiseert in de klas ruimte voor bijvoorbeeld verlengde instructie. Het kan ook zijn dat de onderwijsondersteuner werkt met een groepje leerlingen die verlengde instructie nodig hebben. De extra aandacht die nodig is op het gebied van de executieve functies wordt door de leerkracht meegenomen in de klassenorganisatie gedurende de dag. Daarnaast kan de leerkracht een leerling inbrengen in de IPV*
- **Zorgniveau 3:** het kan zijn dat niveau 2 niet voldoende is. De leerling heeft nog gerichtere ondersteuning nodig zoals bijvoorbeeld RT*. De leerkracht of de remedial teacher stelt (afhankelijk van de zorgvraag) een handelingsplan op en evalueert dat na bepaalde tijd. We maken daarbij gebruik van de expertise en ondersteuning die op school aanwezig is.

In school aanwezige expertise:

- Interne begeleiding
- Remedial teaching
- Hoogbegaafdheid coördinator- specialist
- Rekencoördinator
- Taalcoördinator(start)
- Groeiend expertise ASS
- onderwijsondersteuner
- leesbegeleiding
- Sociale vaardigheidslessen (kanjertraining)

De rol van de intern begeleider

Onze intern begeleider is verantwoordelijk voor het coördineren en monitoren van de kwaliteit van zorg op onze school. Ze controleert het leerlingvolgsysteem en ziet er op toe dat alle leerlingen de juiste zorg krijgen. Ze is a.h.w. de spin in het web, de schakel tussen leerkrachten, ouders en externe zorg. Ze helpt leerkrachten en ouders met hulpvragen over kinderen. Twee keer per jaar bespreekt ze met de leerkrachten alle leerlingen over de groei op het gebied van het leren en het welzijn in het breed overleg. Bij een zorgvraag niveau 3 en of 4 voert ze gesprekken met ouders en leerkracht. Waar nodig schuift daarbij het SWV en soms ook een van de andere kernpartners aan. Bij zorgzwaarte niveau 4 zoekt ze in overleg met het SWV passende externe hulp. Daarbij stelt ze een ontwikkelingsperspectief op in samenspraak met de leerkracht in Topdossier- het webbased platform voor passend onderwijs.

Externe ondersteuning (Zorgniveau 4)

Als de zorg buiten de basisondersteuning valt en de leerkracht/ school ervaart handelingsverlegenheid op het gebied van de specifieke onderwijsbehoefte van een leerling dan vragen we een startgesprek aan bij het SWV en kijken we samen met hen en ouders naar wat deze leerling nodig heeft aan extra ondersteuning. Daar kan een arrangement uit voortvloeien die bekostigd wordt door het SWV. De school zoekt dan naar een externe arrangementsbegeleider met deskundigheid op het gebied wat nodig is voor deze specifieke ondersteuningsvraag. Samen met de intern begeleider en leerkracht zal deze begeleider een ondersteuningsplan opstellen en daar met deze leerling en leerkracht aan gaan werken.

Externe expertise

We werken o.a. samen met

- verscheidende kinderpsychologen/ orthopedagogen
- hoogbegaafdheidsspecialisten
- Fritz Redl (gedrag)
- begeleidingsdienst voor vrijescholen (BVS)
- Coaches vanuit samenwerkingsverband

Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Specifieke onderwijsbehoeften bij kleuters

Wanneer er bij aanmelding van een nieuwe kleuter vragen en/of zijn rondom ontwikkeling o kan het Team Jonge Kind van het SWV worden ingeschakeld. Zij komen dan o.a. al observeren op de voorschoolse opvang. Ze denken mee over wat er nodig is om dit jonge kind met een specifieke ontwikkelingsvraag goed te laten starten op school. Het kan ook zijn dat er naar een ander school gekeken moet worden die meer aansluit bij de ontwikkelingsbehoefte van het kind. Waar nodig kan er gelijk passende begeleiding ingezet worden.

Kleuterleerkrachten signaleren vroeg of er vermoeden is van dyslexie en dyscalculie, hoogbegaafdheid of dat er bijzonderheden zijn op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling en/of spelontwikkeling. De bijzonderheden en aandachtspunten worden

genoteerd in de daarvoor bestemde kenmerkenlijsten in Volglijn. Bij lichte aandachtspunten zorgt de kleuterleerkracht al handelend voor de nodige aansturing en regulatie door de dag heen. Waar nodig wordt een handelingsplan opgesteld. Het brede onderwijsaanbod in de kleuterklas biedt doorgaans ook voldoende voor de begaafde kleuters.

Als de zorg groter is dan komt de IB-er in beeld en wordt er gezamenlijk gekeken wat er nodig is en of het wenselijk is het SWV erbij te betrekken (Niveau 3 en 4).

Kinderen met ernstige dyslexie

Op school zijn er leerlingen bij wie de lees- en/ of spellingontwikkeling vertraagd verloopt. De signalering hiervan begint bij de leerkracht en de intern begeleider. Dit wordt besproken met de remedial teacher. Het op school aanwezige protocol dyslexie dient hierbij als leidraad. Leerlingen met een zwakke score op lezen en/of spelling krijgen extra instructie en leesbegeleiding door de leerkracht, leerkracht ondersteuner en/of leesbegeleider. Leerlingen die minstens 3x zeer zwak scoren op lezen en spelling hebben recht op 3 periodes één op één RT. Wanneer er sprake blijkt van hardnekkige lees- en of spellingproblemen, doet de remedial teacher in samenspraak met de ouders een aanvraag voor een dyslexieonderzoek. Als er daadwerkelijk dyslexie is vastgesteld, krijgt de leerling een dyslexieverklaring en een vergoede behandeling door een extern bureau. In de klas krijgt de leerling daarnaast o.a. verlengde instructie, mag het gebruik maken van een spellingregel opzoekboekje en krijgt het extra tijd bij toetsen en schriftelijke opdrachten. Ook is er dispensatie in de vorm van mindering in schrijf- en leeropdrachten.

Kinderen met dyscalculie en/of moeite met inzichtelijk rekenen

Als de rekenontwikkeling bij een leerling vertraagd verloopt krijgen deze leerlingen vanaf halverwege klas 1 wekelijks extra instructie van de onderwijsondersteuner. Dit wordt beschreven in het logboek in Volglijn (Zorgniveau 1 en 2). Als ondanks deze hulp niet voldoende oplevert dan zal er een handelingsplan opgesteld worden van maximaal een half jaar, waarna een evaluatie volgt. Daar waar nodig wordt er langer met concreet materiaal geoefend. Kinderen in klas 2, 3 en 4 (groep 4, 5 en 6), die nog moeten oefenen op rekenstof die herhaling behoeft, krijgen aangepaste stof binnen de methode. Vanaf klas 4 (groep 6) kunnen leerlingen met ernstige rekenproblemen in aanmerking komen voor het werken met een eigen leerlijn (Zorgniveau 3). De leerlingen krijgen dan wekelijks instructie in of buiten de klas en aangepast eigen werk voor in de klas. Wanneer een leerling veel moeite heeft met bijvoorbeeld automatiseren van de basisvaardigheden, kunnen er hulpmiddelen worden ingezet zoals bijvoorbeeld een hulpkartaal, tafelkartaal of rekenmachine.

Wanneer de diagnose dyscalculie is gesteld, kunnen de adviezen vanuit het onderzoek leiden tot extra individuele aanpassingen in aanbod van de lesstof en leermiddelen. In sommige gevallen is een arrangement vanuit het SWV gewenst met name als er sprake is van co morbiditeit (Bijv. dyscalculie en ADD). Er is een reken coördinator op school

Hoogbegaafde leerlingen

Leerlingen die de leerstof snel oppakken hebben minder instructie nodig en de verwerking van de leerstof kan ingekort worden (compacten). Deze leerlingen krijgen extra verrijkings- en verdiepingsstof aangeboden. Het periode-onderwijs op de vrijeschool is zeer geschikt voor differentiatie. De leerkracht biedt voor deze leerlingen verdiepende hogere-denkorde vragen aan. Voor de oefeningen rekenen en taal wordt aanvullend gewerkt met materialen en methodes die speciaal voor deze groep kinderen ontwikkeld zijn zoals: de Wereld als

rekenen en Latijn.

Voor extra verrijking buiten de groep is er een lokaal ingericht waarin kinderen o.l.v. de coördinator hoogbegaafdheid werken aan verrijkingsstof. Per half jaar kijken leerkracht en intern begeleider welke kinderen in aanmerking komen voor de verrijkingsgroep. In het protocol hoogbegaafdheid staat beschreven hoe de procedure van signalering tot ondersteuning vorm krijgt.

Sommige hoogbegaafde leerlingen hebben specifiekere onderwijsbehoeften. Dat kan te maken hebben met hun 'zijnsluit'. Ze voelen zich bijvoorbeeld niet happy op school, vinden weinig aansluiting of tobben met existentiële levensvragen. Daarnaast is er soms sprake van "dubbel bijzondere leerlingen" (bijvoorbeeld kinderen die hoogbegaafd zijn en daarnaast een diagnose hebben als dyslexie of autisme). In dit geval gaat het dan echt om maatwerk. Meestal kan de leerkracht met extra aangeboden aanpassingen, voldoende in de onderwijsbehoefte voorzien. Soms is het nodig het SWV in te schakelen. Een arrangement kan uitkomst bieden. Het SWV biedt tevens andere vormen van ondersteuning van deze groep kinderen aan zoals de Magisgroep, een korte deeltijdvoorziening om aan specifieke doelen te werken.

Leerlingen met visuele, auditieve of motorische beperkingen of een vertraagde spraaktaalontwikkeling

Voorwaarde voor het opvangen van leerlingen met visuele, auditieve of motorische beperkingen, is dat de school specifieke en gerichte begeleiding krijgt en kan beschikken over de hulpmiddelen die de leerling nodig heeft. Ook is het van belang dat er ondersteuning is vanuit de thuissituatie zodat een goede samenwerking gewaarborgd is. Daarbij kijken wij ook of de begeleiding en specifieke aanpassingen de manier van werken binnen het gedachtegoed van de vrijeschool niet dusdanig beïnvloedt dat wij onze identiteit niet kunnen waarborgen. De school is grotendeels niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers, alleen bij de kleuterafdeling. Er is geen lift.

Leerlingen met AD(H)D* of ASS* Voorwaarde voor het opvangen van leerlingen met een milde mate van bovenstaande problematiek is dat zij leerbaar en aanspreekbaar zijn, veilig zijn voor zichzelf en anderen en dat zij in de thuissituatie goede ondersteuning krijgen. Per leerling onderzoeken we of de school, eventueel met begeleiding vanuit het samenwerkingsverband, de leerling de juiste ondersteuning kan bieden om zich zo optimaal mogelijk te kunnen ontwikkelen. Het is van belang dat zij voldoende kunnen groeien in hun eigen leerontwikkeling en dat zij de ontwikkeling van de groep niet belemmeren. Leerlingen die kenmerken hebben van ASS hebben duidelijke structuur, een niet te prikkelrijke omgeving en voorspelbaarheid nodig. Een Vrije School is een prikkelrijke omgeving. Het levendige karakter van dit onderwijs zorgt voor veel afwisseling en de omgang met vakleerkrachten. Dit kan een belemmerende factor zijn voor deze leerlingen. Hier gaat het om maatwerk waarbij het van belang is dat school en ouders op een lijn staan.

Leerlingen met sociaal emotionele problemen (faalangst, angststoornissen, perfectionisme). Onze school kan deze leerlingen opvangen. In de meeste gevallen met extra begeleiding vanuit het samenwerkingsverband. Voorwaarde is wel dat de invloed van deze problematiek niet dusdanig is dat dit de ontwikkeling en welbevinden van dit kind zelf, de klas en de leerkracht ernstig belemmeren. Ouders zorgen tevens voor hulp en ondersteuning vanuit de thuissituatie. Hier gaat het om maatwerk waarbij het van belang is dat school en ouders en waar wenselijk kernpartners* op een lijn staan.

Langdurig zieke kinderen

We kunnen langdurig zieke kinderen opvangen, mits de school goede begeleiding krijgt en indien nodig kan beschikken over hulpmiddelen. Medewerking vanuit de thuissituatie is een voorwaarde voor de ondersteuning. De school is grotendeels niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers, alleen bij de kleuterafdeling. Er is geen lift

Uitgangspunten, grenzen aan ondersteuning en randvoorwaarden

Uitgangspunten:

- Wij bieden onderwijs gericht op hoofd, hart en handen (denken, voelen, willen). Dat betekent dat we kunstzinnig onderwijs verweven met de reguliere vakken.
- We geven goed vrijeschoolonderwijs en blijven ons ontwikkelen. We zijn een lerende school
- We volgen en ondersteunen de ontwikkelingsfasen van het kind.
- De ontwikkeling van de groep ondersteunt de individuele ontwikkeling.
- We brengen de onderwijsbehoeften van leerlingen in kaart.
- Elk kind voelt zich gezien in zijn kwaliteiten en uitdagingen.
- We werken met de kernwaarden: verbondenheid; vertrouwen en groei.
- Wij hebben een basisvoorziening t.a.v. ondersteuning.
- Leraren zijn voldoende toegerust om leerlingen een breed aanbod te bieden in het periodeonderwijs.
- Pedagogisch handelen is een belangrijke pijler voor de school.
- Het didactisch aanbod is breed.
- Wij hebben expertise op rekenen en lezen en kunnen daar diagnostiek en begeleiding op inzetten.
- Wij hebben expertise op het gebied van hoogbegaafdheid
- Voor ondersteuningsvragen die ons aanbod overstijgen, schakelen wij vanuit de ondersteuningsroute het samenwerkingsverband in voor een ondersteuningstraject met externe begeleiding.

Grenzen aan Ondersteuning

Per kind bekijken we of de Vrije School Hieronymusplantsoen de juiste ondersteuning kan bieden zodat het kind zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen. Het is van belang dat het kind voldoende kan groeien in zijn/haar eigen leerontwikkeling en dat hij/zij de ontwikkeling van de klas niet belemmert. Wanneer de vraag van het kind het ondersteuningsvermogen van de school overstijgt, gaan we met elkaar op zoek naar een passende plek.

De vragen die daarbij centraal staan: Hoe is het met het welbevinden van het kind? Ontwikkelt het zich nog voldoende? Hebben we voldoende expertise, tijd en ruimte om deze leerling de extra begeleiding te geven die het nodig heeft? Is er overeenstemming en afstemming met ouders?

Onze grenzen aan ondersteuning en/of randvoorwaarden zijn als volgt:

Onderwijsdomein	Toelichting
Leren en ontwikkeling	Als een leerling voor het leerproces volledig afhankelijk is van individuele begeleiding. Kinderen met een IQ lager dan 70. Voor leerlingen met IQ beneden 80 a 85 is intensieve oefening in de basis nodig op de basisvakken. Extra onderwijstijd en oefening is voor deze kinderen belangrijk. De Vrije School Utrecht biedt extra ondersteuning maar kijkt daarin of het passend is binnen de visie van de school. Dat betekent in sommige gevallen dat het perspectief tijdig met ouders besproken wordt.
Sociaal en emotioneel gedrag	Agressief gedrag waarbij de veiligheid van andere leerlingen niet gegarandeerd kan worden. Dusdanig storend gedrag dat het de voortdurende aandacht van de leerkracht en van andere leerlingen vraagt en het leerproces van andere leerlingen niet gewaarborgd kan worden. Sociaal-emotionele problematiek waarbij de gespecialiseerde begeleiding die nodig is bij ons op school niet gewaarborgd kan worden.
Fysiek en medisch	Als de behoefte aan (medische) verzorging groter is dan school kan bieden. Wanneer het kind niet zindelijk is, zonder dat daarvoor een medische oorzaak is.
Werkhouding	Als door belemmeringen in de werkhouding het onderwijs- leerproces stagneert en daardoor sprake is van onvoldoende ontwikkeling ondanks ingezette hulp intern of extern door het samenwerkingsverband.
Samenwerking met ouders	Het is nodig dat ouders achter het vrijeschoolonderwijs staan. Ouders hebben vertrouwen in de school en de leerkracht of de motivatie hebben om dit vertrouwen op te bouwen. Ouders delen relevante informatie m.b.t. het kind met de school. Ouders willen externe hulp inschakelen als de hulpvraag v.h. kind de ondersteuningsmogelijkheden van de school overstijgt.
Zorgzwaarte klas	Wanneer bij de aanname van een leerling een van bovenstaande grenzen aan de orde is, wegen we ook de zorgzwaarte van de klas mee.

Verklarende woordenlijst*

- SWV Utrecht PO- samenwerkingsverband Utrecht primair onderwijs: Consulente van het SWV delen hun expertise met scholen om ervoor te zorgen dat elke leerling een passende onderwijsplek heeft die aansluit bij de onderwijsbehoeften van het kind.
- RT- Remedial Teaching: specialistische hulp en ondersteuning op het gebied van lezen, spelling en rekenen.
- IPV- inhoudelijke pedagogische vergadering. Leerlingbespreking met het hele team.
- Kernpartners- samenwerking in de stad Utrecht tussen school, SWV, buurtteams, jeugdgezondheidszorg, Spoor030/KOOS (specialistische jeugdhulp) en leerplicht
- AD(H)D- Attention deficit and (hyperactivity) disorder
- ASS- Autisme Spectrum Stoornis

- Vaststelling bevoegd gezag d.d.:

- Vaststelling MR d.d. :